

Intens jordkørsel på mindre veje

Vejforum, den 7. december 2022
A5 Vejdrift

v/Charlotte Jørgensen, Kalundborg Kommune, og Louise Heilberg, Bech-Bruun

Problemstillingen

En kraftig vækst i erhvervsudviklingen er i disse år meget positivt for Kalundborg Kommune, men giver også udfordringer til forskellige områder af den kommunale administration. Også vejområdet, idet projekterne giver store mængder overskudsjord, der skal bortskaffes.

Kalundborg Kommune har den seneste tid modtaget en række henvendelser fra borgere om terrænregulering af landbrugsarealer.

Reguleringen sker ved, at arealerne tilføres større mængder af jord.

En del af vejstrækningerne i kommunen kan imidlertid ikke tåle, at disse gentagne gange udsættes for tunge jordtransporter.

Spørgsmålet er herefter, om – og i givet fald *hvordan* – man kan regulere problemet med de tunge jordtransporter.

Case: Etablering af ny fabrik

Virksomhed ønsker at etablere en fabrik til 18 mia. kr.

Areal til fabrikken er ikke det eneste udfordring i forhold til jordflytning.

Etablering af skurby til administration af projektet.

Etablering af 1500 p-pladser til håndværkere i etableringsperioden.

Etablering af adgangsvej.

Etablering af frakørselsrampe med accelerationsmulighed alene for jordflytningen.

Tidsplan: ½-1 år.

Jordmængde: 1,2 mio. tons jord. 30 tons pr. lastbil. Estimeret 40.000 transporter.

Interessenter i jordsagerne

Eksterne parter:

- Bygherre
- Rådgiver/konsulent
- Transportør
- Jordmodtager
- Borgere langs ruten
- Politiet

Interne parter i den kommunale administration:

- Jordflytning. Jordflytningsbekendtgørelsen. Flytning af jord fra område klassificerede grunde.
- Miljøbeskyttelsesloven. Jorden vurderes som affald. Omfattet af § 33 MBL, Listevirksomhed pkt. K206.
- Planloven. Landzonetilladelse eller jordforbedring uden krav om tilladelse.
- Vejmyndighed. Overkørselstilladelse. Vægtbegrænsning på vejnettet
- Vejtilsynet. Vurdering af bæreevne. Registrering til skadesvoldersag. Lukning af vej.
- Skoleområdet. Trafikfarlig skolevej/buskort.

Særlige kørselsruter?

Hovedregel:

Vejlovens § 8, stk. 1:

"Det er vejmyndighedens ansvar at holde sine offentlige veje i den stand, som trafikens art og størrelse kræver."

Særlige typer af transport, der ikke "frit" kan benytte vejnettet?

- ☐ Vejtransport af farligt gods, jf. bekendtgørelse nr. 828 af 10. juni 2017
- ☐ Det vejnet m.v., hvor modulvogntog er tilladt, jf. bekendtgørelse nr. 849 af 20. august 2019

Konklusion:

Umiddelbart ikke hjemmel til at pålægge transportører af jord tvangsruter, medmindre der er tale om farligt gods eller transport via modulvogntog, dvs. ikke hjemmel til at pålægge transportører at skulle følge en "særlig kørselsrute".

Vilkår ved adgangstilladelser 1/2

I forbindelse med jordtransporten kan der være behov for ny adgangstilladelse fra den offentlige vej eller den private fællesvej, eller en tilladelse til ændret anvendelse af den allerede eksisterende vejadgang, dvs. en tilladelse efter **vejlovens § 49 eller § 50 eller privatvejslovens § 62 eller § 63**.

Kan en kommune stille krav om særlig ruteføring hen til en ejendom som et vilkår i tilladelsen?

”Det er almindeligt antaget, at en forvaltningsmyndighed, der er overlagt en skønsmæssig beføjelse, og som kan meddele afslag, kan gøre det mindre at meddele tilladelse eller dispensation og i den forbindelse [...] fastsætte vilkår (som skal overholdes, mens tilladelsen udnyttes) [...] Det gælder i alle tilfælde, at bibestemmelser skal overholde de almindelige retsgrundsætninger, herunder at de skal være saglige, proportionale og tilstrækkeligt bestemte, og at forvaltningen skal overholde lighedsgrundsætningen.” (Fenger, Niels: Forvaltningsretten (2018), s. 376-377).

Vilkår ved adgangstilladelser 2/2

Er det omfattet formålet med bestemmelserne?

”Formålet med bestemmelsen [vejlovens § 49] er først og fremmest at give vejmyndigheden mulighed for at varetage trafiksikkerhedsmæssige og trafikafviklingsmæssige hensyn på vejen og specielt om adgangen.” (L 20, FT 2014-15, 1. samling, side 56).

Vejdirektoratets brev af 20. februar 2008 om ombygning af offentlig vej som vilkår for overkørselstilladelse

”Vi kan oplyse, at vejbestyrelsen efter vores opfattelse kun kan stille krav, der omfatter arbejder, som er en del af den nye overkørsel eller som skal imødegå færdselsmæssige eller vejtekniske ulemper ved færdslen mellem den pågældende offentlige vej og den pågældende ejendom [...] Kravene kan efter vores opfattelse ikke udstrækkes til at omfatte regulering af færdslen mellem flere offentlige veje i nærheden af overkørslen.”

Konklusion?

Ruteplanlægning over private veje eller private fællesveje på landet

Private veje = privat ejendom

Private fællesveje på landet = tiltænkt motoriserende færdsel, der har ærinde på de vejberettigede ejendomme.

Ekspropriation?

Konklusion:

- Vanskeligt at se, hvordan en kommune skulle kunne pålægge vejejerne at acceptere, at en transportør får midlertidig vejret til de pågældende veje.

Færdselsregulerende foranstaltning

Færdselslovens § 92, stk. 1, 1. pkt.:

“Vejmyndigheden for en offentlig vej kan med samtykke fra politiet træffe færdselsmæssige bestemmelser, som indvirker på vejens udnyttelse eller indretning.”

Af **forarbejderne** fremgår, at der ved anvendelsen af § 92 *“fortsat ikke vil være noget til hinder for at der ved beslutning om foranstaltninger efter stk. 1, også tages hensyn til andet end de færdselsmæssige forhold, f.eks. miljømæssige forhold.”* (L 17, FT 1975-76, spalte 410).

Færdselsregulerende foranstaltning – fortsat

Vejdirektoratets brev af 9. juli 2014 om afhjælpning af gener fra tung trafik

”For at reducere generne for vejens naboer eller undgå særligt voldsomt slid på grund af tunge køretøjer på en vej kan kommunen med politiets samtykke f.eks. bestemme, at lastbiler med en vis vægt eller akseltryk ikke på køre på vejen, jf. færdselslovens § 92, stk. 2. Det afmærkes med vægtbegrænsningstavler. Denne løsning kan også tages i anvendelse i en kortere årrække, indtil vejbestyrelsen har råd til at istandsætte vejen, således at den kan bære den tunge færdsel [...]”

Utrykt dom af 31. maj 2007 fra Østre Landsret

- ☐ Kommunen havde lagt en vægtbegrænsning på en vej til et areal, der var udlagt som råstofområde, og hvor der var givet tilladelse til råstofindvinding.
- ☐ Vægtbegrænsningen var begrundet i vejens dimensioner og det forhold, at der ikke var midler til at istandsætte vejen inden for en nærmere årrække.
- ☐ Østre Landsret fandt, at færdselslovens § 92 kunne anvendes som hjemmel til at opsætte en sådan tavle.

Konklusion

Vejkapitalen kan sikres ved at indføre vægtbegrænsninger efter færdselslovens § 92, indtil en kommune kan istandsætte vejen til en højere vægtbelastning.

Planloven?

Terrænregulering:

- Er terrænreguleringen "nødvendig for at forbedre den landbrugsmæssige drift"? (Planklagenævnets orienterer, PKNO, nr. 4, 2018)
 - Hvis **ja**, kræver terrænregulering ikke landzonetilladelse, jf. planlovens § 35, stk. 1.
 - Hvis **nej**, kræver terrænregulering landzonetilladelse, jf. planlovens § 35, stk. 1.
- Hvad kan tillægges vægt, når det vurderes, om en landzonetilladelse kan gives?

*"Det fremgår [...] af formålsbestemmelsen, at landzonebestemmelserne [...] skal administreres på baggrund af planlægningen [...]. Dette betyder, at såvel [...] som andre samfundsmæssige interesser, f.eks. økonomiske og **trafikale hensyn** fortsat skal varetages ved vurderingen af ansøgninger om bebyggelser m.v. i landzone."*

- Proportionalitetshensynet → hellere vilkår end afslag!

Konklusion:

Kommunen kan formentligt stille vilkår om kørsel ad bestemte veje, hvis terrænregulering kræver landzonetilladelse. Husk, at vilkåret skal være sagligt begrundet!

Drøftelse

- Organisering
- Samarbejder
- Kommunikation

Afrunding

- Byg en havn, og sikr udskibning til et stort modtageanlæg 😊
- Der sejles nu 150.000 tons fra Kalundborg til Masnedø. Første skib tog 4200 t
- Masnedø har et godkendt nyttiggørelsesprojekt til 1 mio. tons jord.

Tak for ordet.

Spørgsmål?

Charlotte Jørgensen

**Teamleder Vej og Park
Kalundborg Kommune**

T +45 59 53 52 63
M +45 30 71 14 56
E cajg@kalundborg.dk

Louise Heilberg

**Managing associate
Bech-Bruun**

T +45 72 27 36 49
M +45 25 26 36 49
E lhe@bechbruun.com